

РЕШЕНИЕ

КАРАР

Буа шәһәре

9 апрель 2026 ел

№ 1-10

Татарстан Республикасы Буа муниципаль
районы Советы каршындагы
Яшьләр парламенты турында нигезләмә хакында

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты турында нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Яшьләр парламенты турында нигезләмә турында» 2015 елның 13 февралендәге 15-45 номерлы, «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Яшьләр парламенты турында нигезләмә турында» 2020 елның 26 августындагы 1-57 номерлы карарлары үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru/>), Интернет челтәрендә Буа муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Буа муниципаль районы башлыгы урынбасары И.Ф. ф. Еремеевка йөкләргә.

Буа муниципаль районы башлыгы
вазифаларын башкаручы

И.Ф.Еремеев

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты (алга таба – яшьләр парламенты) Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советының (алга таба – вәкиллекле орган) яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен закон чыгару һәм норматив-хокукый жайга салу өлкәсендәге эшчәнлегенә ярдәм итү, яшьләр проблемаларын хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү, яшьләр өчен закон чыгару эшчәнлегенә күнекмәләрен үзләштерүдә шартлар тудыру һәм Татарстан Республикасы яшьләренең Россия яшьләр хәрәкәте хәрәкәтендә катнашуы максатларында төзелә.

2. Яшьләр парламенты вәкиллекле орган каршындагы киңәшмә һәм консультатив орган булып тора һәм үз эшчәнлеген әлеге Нигезләмә һәм яшьләр парламенты регламенты нигезендә иҗтимагый башлангычларда гамәлгә ашыра.

3. Яшьләр парламенты эгъзаларының вәкаләтләре чоры - 2 ел.

II. Яшьләр парламентының төп бурычлары

4. Яшьләр парламентының төп бурычлары булып торалар:

1) яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган муниципаль берәмлек территориясендә кулланыла торган норматив хокукый актларны (алга таба – норматив хокукый акт) эшлэгәндә яшь гражданның инициативаларын тәкъдим итүдә ярдәм итү;

2) яшьләрнең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре өлкәсендә норматив хокукый актларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

3) яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган муниципаль берәмлекнең норматив хокукый актлары проектларын карауга әзерләү буенча вәкиллекле орган эшчәнлегендә катнашу;

4) яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган норматив хокукый актларга мониторинг ясау буенча вәкиллекле орган эшчәнлегендә катнашу;

5) муниципаль берәмлек территориясендә Яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау өлкәсендәге законнарны гамәлгә ашыруга жәмәгать контролен гамәлгә ашыру;

6) яшьләр арасында яшьләрнең хокукый культурасын һәм юридик грамоталылыгын арттыруга һәм актив гражданлык позициясен булдыруга юнәлдерелгән мәгърифәтчелек һәм аңлату эшләре үткәру;

7) жирле үзидарә органнарының дәүләт яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру эшчәнлегенә турында яшь гражданның фикерен өйрәнү;

8) халыкара, гомумроссия, Регионара, региональ һәм жирле яшьләр һәм балалар иҗтимагый берләшмәләре белән алар тәкъдим иткән иҗтимагый әһәмиятле

идеяләргә һәм инициативаларга ярдәм итү һәм аларны алга җибәрү, тәҗрибә уртаклашу максатларында даими хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

9) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты белән мәгълүмати хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

10) Яшьләр парламентын төзү максатларына туры килә торган һәм законнарга каршы килми торган башка бурычларны хәл итү.

III. Яшьләр парламентын төзү тәртибе һәм составы

5. Яшьләр парламенты әгъзалары булып Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы территориясендә даими яшәүче 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге Россия Федерациясе гражданны, Яшьләр парламенты әгъзасы буларак вәкаләтләре расланган көнгә, була ала.

6. Яшьләр парламенты конкурс нигезендә муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче гражданнырдан төзелә, аларның саны 30 кешедән артмый.;

7. Татарстан Республикасы Республика яшьләр һәм балалар иҗтимагый берләшмәләренең район вәкилләкләре вәкилләренән; Татарстан Республикасындагы Гомумроссия яшьләр иҗтимагый оешмалары бүлекчәләренән; Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасында һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советында тәкъдим ителгән сәяси партияләрдән, белем алучы һәм эшләүче яшьләр арасынан активистлардан төзелә торган яшьләр парламентының персонал составы.

8. Яшьләр парламенты составына тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзалары керә. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламентының тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче әгъзаларын Яшьләр парламенты составына кертү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

9. Яшьләр парламенты составына кертелгән көнгә вәкилләкле органың 35 яшькә кадәрге депутатлары яшьләр парламенты әгъзалары була ала. Вәкилләкле орган депутатларын Яшьләр парламенты составына кертү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

10. Яшьләр парламенты составына керү нияте турындагы гаризаны вәкилләкле орган депутаты Яшьләр парламенты советына җибәрә.

11. Вәкилләкле органында фракциясе булган партия вәкиле (алга таба – партия вәкиле) Яшьләр парламенты әгъзасы була ала. Партия вәкиле булып, вәкилләкле органга сайлауларда тиешле партия кандидатлары исемлеге составына кергән Яшьләр парламенты составына кертелгән көнне кертәп, 35 яшькә кадәрге Россия Федерациясе гражданы була ала. Яшьләр парламенты составына партия вәкилләрен кертү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

12. Яшьләр парламенты составына партия вәкилен кертү партия вәкиленең шәхси гаризасы һәм тиешле фракциянең вәкилләкле органында документлар белән рәсмиләштерелгән карары нигезендә Яшьләр парламенты Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Яшьләр парламенты составына партиянең берәр вәкиле кертелә.

13. Алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты Советы конкурс буенча сайланган Яшьләр парламентының йомгаклау Сан составын, Татарстан

Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламентының тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче әгъзалары санын, вәкиллекле орган депутатларын һәм конкурстан тыш составына кертелгән партияләр вәкилләрен билгели һәм яшьләр парламенты әгъзаларының вәкаләтләрен раслый. Беренче чакырылыш Яшьләр парламентының йомгаклау Сан составын билгеләү һәм аның әгъзалары вәкаләтләрен раслау муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы Иҗтимагый яшьләр палатасы Советы тарафыннан, ә ул булмаган очракта вәкиллекле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

14. Үз кандидатурасын күрсәткән яшьләр парламенты әгъзасының вәкаләтләре әлеге Нигезләмәнең 6 пункты нигезендә вакытыннан алда туктатылган очракта, Яшьләр парламенты Советы карары буенча тиешле исемлек буенча иң күп тавыш жыйган киләсе кандидат яшьләр парламенты әгъзасы була. Әлеге карар Яшьләр парламенты Советы тарафыннан 10 көн эчендә кабул ителә.

15. Әлеге нигезләмәнең 14 пунктында күрсәтелгән исемлекләрдә иң күп тавыш жыйган башка кандидатлар булмаган очракта, Яшьләр парламенты әгъзаларын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс уздыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

16. Конкурс нәтижеләре буенча Яшьләр парламенты әгъзаларының саны әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында билгеләнгән санга туры килмәгән очракта, Яшьләр парламенты әгъзаларының житмәгән санын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс уздыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

17. Яшьләр парламенты Регламентында каралган очракларда Яшьләр парламенты әгъзасының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

IV. Яшьләр парламенты эшен оештыру

18. Яшьләр парламентының беренче утырышы алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты Советы тарафыннан чакырыла (беренче чакырылыш Яшьләр парламентының беренче утырышы муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы Иҗтимагый яшьләр палатасы Советы тарафыннан, ә ул булмаган очракта – вәкиллекле орган тарафыннан).

19. Яшьләр парламенты рәисе булып Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламентының Буа муниципаль районыннан икенче чакырылыш әгъзасы тора. Яшьләр парламентының беренче утырышын икенче чакырылыш Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзасы ача.

20. Беренче утырышта Яшьләр парламенты әгъзалары ачык тавыш бирү юлы белән Яшьләр парламенты әгъзалары арасыннан рәис урынбасарын, җаваплы секретарьны сайлыйлар, Яшьләр парламенты Советының Сан составын билгелиләр һәм аның әгъзаларын сайлыйлар, Яшьләр парламенты комиссияләрен төзиләр һәм аларның рәисләрен сайлыйлар. Яшьләр парламенты рәислегенә кандидатлар үз эшчәнлек программаларын тәкъдим итәргә тиеш.

21. Яшьләр парламенты утырышында Яшьләр парламенты әгъзаларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, ул тулы хокуклы була.

22. Яшьләр парламенты үз эшчәнлеге юнәлешләре буенча эшчеләр һәм эксперт төркемнәре төзәргә, тәкъдимнәр эшләргә һәм кабул итәргә, аларны вәкиллеке органга һәм җирле үзидарә органнарына җибәрергә хокуклы.

23. Яшьләр парламенты карары өчен Яшьләр парламентының сайланган әгъзалары, шулай ук аның составына кертелгән Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламентының тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче әгъзаларының, вәкиллеке орган депутатларының һәм партияләр вәкилләренең күпчелеге тавыш бирсә, кабул ителгән дип санала.

24. Яшьләр парламенты советын яшьләр парламенты Рәисе җитәкли, аның вәкаләтләре Яшьләр парламенты регламенты белән билгеләнә.

25. Яшьләр парламенты Советы:

1) Яшьләр парламентының һәм аның комиссияләренең эшен оештыра һәм координацияли;

2) Яшьләр парламенты регламентын эшли һәм аны Яшьләр парламентына раслау өчен тәкъдим итә;

3) Яшьләр парламентының чираттагы елга эш планнарын эшли һәм аларны Яшьләр парламентына раслау өчен тәкъдим итә;

4) Яшьләр парламенты регламенты нигезендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

26. Яшьләр парламенты комиссияләре эшне оештыра һәм яшьләр парламенты утырышларында карау өчен үз функцияләре нигезендә тәкъдимнәр һәм карарлар проектларын әзерли.

27. Яшьләр парламенты эшендә Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы, Дәүләт Советы депутатлары, муниципаль берәмлекләренең вәкиллеке органнары депутатлары, шулай ук, чакыру буенча, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары җитәкчеләре, муниципаль берәмлекләренең башкарма комитетлары вәкилләре, Татарстан Республикасы территориясендә эш итүче сәяси партияләр һәм иҗтимагый оешмалар җитәкчеләре, башка вазыйфаи затлар катнаша ала.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
Советы каршындагы Яшьләр парламенты
турындагы нигезләмәгә кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БУА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОВЕТЫ КАРШЫНДА ЯШЬЛӘР ПАРЛАМЕНТЫН ТӨЗҮ БУЕНЧА КОНКУРС ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Советы каршында Яшьләр парламентын төзү буенча конкурсны (алга таба - конкурс) үткәрүнең гомуми принципларын һәм тәртибен билгели.

2. Конкурс Буа муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты (алга таба - яшьләр парламенты) составын Буа муниципаль районы Советындагы депутатлар санына тигез санда (алга таба - вәкиллеке орган) формалаштыру

максатларында үткәрелә.

II. КОНКУРСНЫ ОЕШТЫРУЧЫ

3. Конкурсны оештыру комитеты (алга таба - Комитет) оештыра һәм үткәрә.

4. Комитет составы бертигез нигездә вәкиллекле орган, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты (беренче чакырылыш Яшьләр парламентын төзү буенча конкурс үткәргәндә - муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы вәкилләре), муниципаль берәмлекнең яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыручы башкарма хакимият органы вәкилләреннән төзелә.

5. Комитет составы, шул исәптән аның Рәисе, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән раслана. Комитетның саны 3 кешедән ким була алмый.

6. Комитет:

1) конкурста катнашуга гаризаларны мәгълүмат сайты аша кабул итә;

2) конкурста катнашучылар белән үзара хезмәттәшлек итә;

3) конкурска йомгак ясый;

4) әлеге Нигезләмәдә каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

7. Комитет утырышында комитетның расланган составының яртысыннан артыгы катнашса, ул тулы хокуклы дип санала.

8. Комитет карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, комитет рәисенең тавышы хәлиткеч була.

9. Комитет вәкаләтләре Яшьләр парламентының йомгаклау сан составы расланган көннән туктатыла.

III. КОНКУРСНЫ УЗДЫРУ ШАРТЛАРЫ ҺӘМ ТӘРТИБЕ

10. Конкурс игълан итү, шул исәптән аны үткәрү сроклары турындагы карар алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты тарафыннан кабул ителә. Узган чакырылыш Яшьләр парламентын төзү буенча конкурс игълан итү турында, шул исәптән конкурсны үткәрү сроклары турында карар вәкиллекле орган каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы, ә ул булмаган очракта – вәкиллекле орган тарафыннан кабул ителә.

11. Конкурс игълан итү турындагы карар, конкурсны үткәрү шартлары һәм сроклары турындагы мәгълүмат комитет тарафыннан конкурс игълан итү турында Карар кабул ителгән көннән алып биш эш көне эчендә мәгълүмат сайтында урнаштырыла, шулай ук вәкиллекле органның Интернет челтәрендәге рәсми сайтына урнаштыру өчен җибәрелә.

12. Яшьләр парламенты әгъзалыгына кандидатлар Яшьләр парламенты турындагы Нигезләмәнең 5 пунктында билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

Хөкем ителүе кире алынмаган (түләнмәгән), шулай ук административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе Кодексының 20.3 һәм 20.29 статьяларында каралган административ хокук бозулар кылган өчен административ җаваплылыкка тартылган (жәлеп ителгән) затлар конкурста яшьләр парламенты әгъзалыгына кандидатлар сыйфатында катнашырга хокуклы түгел.

13. Конкурс этаплап үткәрелә.

14. Конкурсның беренче этабы Конкурста катнашырга теләк белдергән гражданның тарафыннан гаризалар тапшырудан гыйбарәт.

15. Гаризалар электрон рәвештә мәгълүмат сайтына тапшырыла;

16. Заявка составына керә:

1) узган чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән (беренче чакырылыш Яшьләр парламенты составын төзегәндә - вәкиллекле орган каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы карары белән, ә ул булмаган очракта – вәкиллекле орган тарафыннан билгеләнгән форма буенча шәхси гариза);

2) кандидатның узган чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән (беренче чакырылыш Яшьләр парламенты составын төзегәндә - вәкиллекле орган каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы карары белән, ә ул булмаган очракта – вәкиллекле орган тарафыннан билгеләнгән форма буенча тутырылган анкетасы.). Анкетада конкурста катнашу өчен үз кандидатурасын күрсәткән гражданның әлеге Нигезләмәнең 12 пункттындагы таләпләргә туры килүен билгеләргә мөмкинлек бирә торган белешмәләр күрсәтелгә тиеш.

3) гражданның шәхси белешмәләренә эшкәртүгә ризалыгы.

17. Конкурста катнашу өчен гражданның заявкалары турыдан-туры Комитет тарафыннан кабул ителә.

18. Тапшырылган (жибәрелгән) гаризалар Комитет тарафыннан тикшерелә. Тикшерү нәтижеләре буенча Комитет гаризаны кабул итү һәм конкурсның киләсе этабында катнашуга кертү турында Карар кабул итә. Киләсе этапта катнашуга кертелгән кеше Яшьләр парламентына әгъзалыкка кандидат статусына ия була (алга таба - кандидат).

19. Конкурсның икенче этабы яшьләр парламенты составын формалаштыру буенча конкурста тавыш бирүгә яшьләренә жәлеп итү буенча кандидатлар катнашында чаралар үткөрүне үз эченә ала.

20. Комитет тарафыннан кандидатлар катнашында чаралар исемлегә төзелә. Һәр кандидат кимендә бер чарада катнашырга тиеш, аны кандидат үзе билгели. Кандидат чарада катнашмаган очракта Комитет аны конкурста катнашудан читләштерә.

Кандидат үз яклавында законнарга каршы килми торган чараларны мөстәкыйль рәвештә уздырырга хокуклы.

21. Өченче этап кандидатлар өчен тавыш бирү уздырудан гыйбарәт.

22. Кандидатлар өчен тавыш бирү Интернет челтәрендәге сайтта гамәлгә ашырыла.

23. Тавыш бирүдә Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге Россия Федерациясе гражданны (алга таба - тавыш бирүдә катнашучы) катнашырга хокуклы.

24. Тавыш бирүдә катнашучы чикләнгән санда кандидатлар өчен тавыш бирергә хокуклы. Бу чакта муниципаль берәмлектән кандидат өчен бары тик Татарстан Республикасының тиешле муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче тавыш бирүдә катнашучы гына тавыш бирергә хокуклы.

25. Тавыш бирүдә катнашучы кандидатлар өчен бер генә тапкыр тавыш бирергә хокуклы.

26. Дүртенче этап конкурсның тавыш бирү нәтижеләрен кертүне һәм

бастырып чыгаруны үз эченә ала.

27. Татарстан Республикасының тиешле муниципаль берәмлегендә иң күп тавыш жыйган кандидатлар конкурста жиңүчеләр дип таныла.

28. Тавыш бирү нәтижеләре мәгълүмат сайтында урнаштырыла.

29. Конкурсны уздыру срогы, шул исәптән конкурсның һәр этабы сроклары конкурсны уздыру турындагы карарда билгеләнә.
